

Sexuella övergrepp - Akut handläggning av flickor och pojkar 0-17 år, SÄS

Sammanfattning

Rutinen syftar, dels till att korrekt bemöta barn som är utsatta för sexuellt övergrepp eller våldtäkt, dels beskriva ansvarsfördelning och medicinsk samt psykosocial handläggning inom sjukvården.

Förändringar sedan föregående version

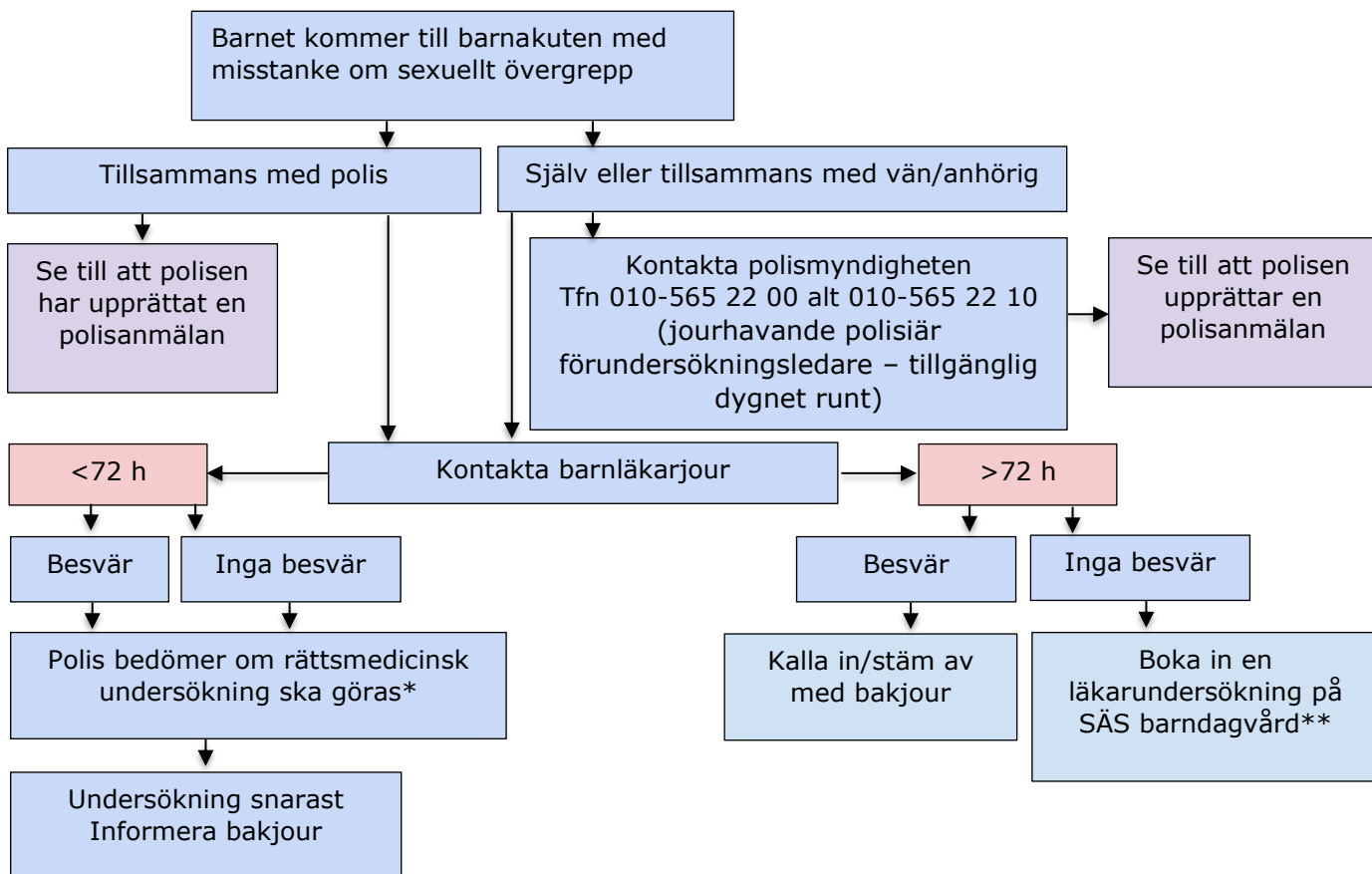
Uppdatering av hänvisningar och länkar, innehållet i övrigt oförändrat.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Förändringar sedan föregående version.....	1
Flödesschema 1 - Barnet kommer till barnakuten vid misstanke om sexuellt övergrepp.....	2
Flödesschema 2 - Telefonsamtal om misstänkt sexuellt övergrepp	3
Inledning.....	4
Syfte.....	5
Förutsättningar	5
Ansvarsfördelning	5
Var och när ska barnet undersökas.....	6
Barn som ska planeras in nästföljande vardag på barndagvården.....	6
Genomförande	7
Orosanmälan till socialtjänsten	7
Spårsäkring vid övergrepp inom 72 timmar	7
Arbetsfördelning.....	8
Sjuksköterska/undersköterska uppgifter	8
Läkarens uppgift	8
Provtagning	12
Medicinsk behandling	13
Medicinsk uppföljning	13

Dokumentinformation.....14
Referensförteckning.....14
Länkförteckning.....15

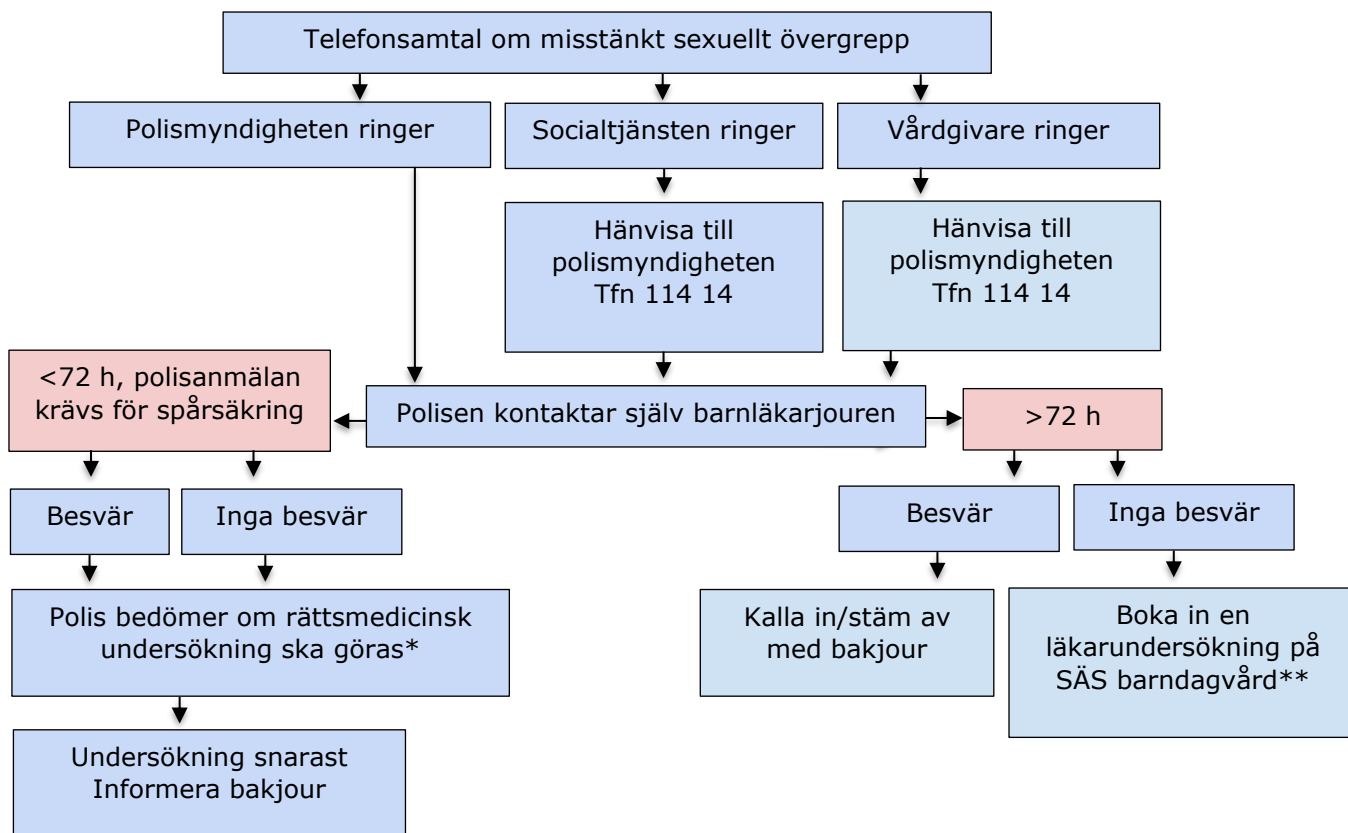
Flödesschema 1 - Barnet kommer till barnakuten vid misstanke om sexuellt övergrepp

* För att en läkarundersökning ska få ske i syfte att dokumentera skador eller för spårsäkning efter misstanke om sexuella övergrepp (d.v.s. syftet är ej vårdande) inom ramen för en förundersökning, krävs samtycke från antingen barnet själv (gäller vid ålder >15 år, samtliga vårdnadshavare eller av domstol utsedd, särskild företrädare. Polis tar kontakt med jouråklagare vid behov av skyndsam läkarundersökning (exempelvis nattetid). Polisen ska göra en skriftlig (eventuell faxad) begäran om läkarundersökning.

** Barn ska bedömas även om lång tid, exempelvis veckor, har gått efter ett misstänkt övergrepp. Orsaken är dels för att utesluta eventuella infektioner och att bedöma behovet av psykosocialt stöd, dels att upprätta en journalhandling som kan bli bevismaterial i en eventuell rättslig process.

Flödesschema 2 - Telefonsamtal om misstänkt sexuellt övergrepp

* För att en läkarundersökning ska få ske i syfte att dokumentera skador eller för spårsäkring efter misstanke om sexuella övergrepp (d.v.s. syftet är ej vårdande) inom ramen för en förundersökning, krävs samtycke från antingen barnet själv (gäller vid ålder >15 år, samtliga vårdnadshavares eller av domstol utsedd, särskild företrädare. Polis tar kontakt med jouråklagare vid behov av skyndsam läkarundersökning (exempelvis nattetid). Polisen ska göra en skriftlig (eventuellt faxad) begäran av läkarundersökning.

** Barn ska bedömas även om lång tid, exempelvis veckor, har gått efter ett misstänkt övergrepp. Orsaken är dels för att utesluta eventuella infektioner och att bedöma behovet av psykosocialt stöd, dels att upprätta en journalhandling som kan bli bevismaterial i en eventuell rättslig process.

Inledning

Sjukvården har ett vårdande uppdrag samt ett uppdrag som aktör i rättskedjan. Vid akuta skador, pågående underlivsbesvär eller om nästföljande dag inte är en vardag, ska barnet undersökas direkt på akutmottagningen. Övriga fall ska planeras in dagtid på barndagvården. Alla barn ska provtas för sexuellt överförbara sjukdomar enligt schema om man inte helt kan utesluta fysisk smitta. Barnläkare är ansvarig för flickor 0-12 år och pojkar 0-17 år och tar hjälp av gynekolog då gynekologisk undersökning är nödvändig, alternativt kirurg/urolog vid skador på rektum eller penis.

Flickor 13-17 år ska undersökas av barnläkare alternativt gynekolog beroende på flickans mognad/tidigare sexuella debut. Gynekologisk undersökning ska utföras inkl provtagning från livmodertappen (topsning från introitus, cervix och bakre fornix). Det är bara i detta som handläggningen skiljer sig när det gäller flickor 0-12 år och flickor 13-17 år. Övrig handläggning är densamma.

För handläggning av sexuellt övergrepp på

- kvinnor från 18 år, se rutinen [Sexuella övergrepp - Kvinnor från 18 år, SÄS](#)
- män över 18 år, se rutinen [Sexuella övergrepp - män från 18 år, SÄS](#).

Är misstänkt förövare en av barnets vårdnadshavare gäller särskilda regler inför barnläkarundersökningen och spårsäkring som inkluderar kontakt med jouråklagare via polis. Spårsäkringskit ska i regel användas vid brott som skett inom 72 h, men längre tidsintervaller kan vara aktuella beroende på omständigheter. Anamnes, status och provtagning sker enligt rutinen nedan.

[Orosanmälan](#) görs alltid om det finns oro för att barnet far illa. Polisanmälan görs alltid om det finns misstanke för brott eller om brott inte kan uteslutas. Polisen kan önska en "begäran om läkarundersökning" alternativt "begäran om rättsintyg". Den psykosociala vården initieras av läkare genom remiss till kurator alternativt BUP-akuten vid akut psykologiskt behov.

Vid våld i nära relation eller hedersrelaterat våld ska psykosocialt stöd erbjudas till den som varit utsatt för sexuellt övergrepp, se även rutinen [Våld i nära relation, rutin för upptäckt och handläggning, SÄS](#). Vid behov av akut omhändertagande kontaktas psykiatriakuten.

Syfte

Hälso- och sjukvården har vid sexuella övergrepp två uppdrag: dels den sjukvårdande, dels som aktör i rättskedjan. Det är därför av stor vikt att det görs en bra spårsäkring/dokumentation.

Beredskap måste finnas att möta patientens medicinska, psykosociala och rättsliga behov. Ett sexuellt övergrepp på barn innefattar alla former av sexuella handlingar som påtvingas ett barn av en annan person. I de fall där underlaget som väckt misstanke om att barnet varit utsatta för övergrepp är vagt, måste ansvarig läkare överväga noga om medicinsk utredning ska påbörjas och orosanmälan göras.

Dessa patienter ska handläggas av specialist eller ST-läkare med bakjournsstöd från barn- och ungdomsmedicin alternativt VO akutsjukvård med stöd av gynekolog, kirurg och urolog vid behov.

Förutsättningar

Förutom att erbjuda en god vård utifrån barnets behov är det är viktigt att personalen kan utföra spårsäkring och dokumentation av hög kvalitet. Det som framkommer vid anamnes, undersökning, provtagning och spårsäkring kan bli stödbevisning vid en eventuell rättsprocess. Undersökning och spårsäkring ska utföras dygnet runt och beredskap ska finnas för att möta barnets medicinska, rättsliga och psykosociala behov.

Ansvarsfördelning

Akutbesök (24 tim enhet) flickor 0-12 år	barnläkare (vid behov av gynekologisk undersökning även inkludera gynekolog)
Akutbesök (flickor från 13-17 år)	gynekolog
Pojkar 0-17 år	barnläkare (vid behov även kirurg/urolog)
Medicinsk uppföljning flickor 0-12 år	barnläkare på barndagvården
Pojkar 0-17 år	barnläkare på barndagvården
Psykosocial uppföljning flickor 0-17 år	kurator från VO Kvinna barn
Pojkar 0-17 år	kurator från VO Kvinna barn

Var och när ska barnet undersökas

De barn som ska undersökas direkt på akutmottagningen är:

- vid misstanke om akuta skador såsom blödning eller sårskada
- vid vaga misstankar om övergrepp men där underlivsbesvär finns i anamnesen, behöver undersökning göras för att utesluta vulvovaginit, stjärtfluss, springmask eller andra åkommor som kräver behandling. Bedömningen kan göras av ST-läkare på akutmottagningen.
- vid misstänkt okänd förövare där övergreppet skett inom 72 timmar måste man ta ställning till att göra en akut undersökning för att vinna tid för spårsäkring. Längre tidsintervall kan vara aktuellt beroende på omständigheter, till exempel om barnet inte duschat och varit inlåst eller om det skett vaginalt samlag. Vid vaginalt samlag är rekommendationen att spårsäkringskit utförs upp till 7 dagar efter våldtäkt.
- då barnet kommer in fredag - lördag eller då nästföljande dag inte är en vardag.
- då inskrivning i slutenvård (på SÄS barn- och ungdomsmedicinsk avdelning (BUA)) bör övervägas om det bedöms vara det bästa för barnet. Det är socialtjänstens ansvar att värdera barnets behov av skydd.

Det är viktigt att personal som möter dessa barn ska ha god vana att ta hand om och bemöta barn och ungdomar!

Barn som ska planeras in nästföljande vardag på barndagvården

- Då man misstänker övergrepp som ligger längre bak i tiden, i regel mer än 72 h, men längre tidsintervall upp till 7 dagar kan vara aktuellt.
- Barn ska bedömas även om lång tid har gått efter ett misstänkt övergrepp. Orsaken är dels att utesluta eventuella infektioner och att bedöma behovet av psykosocialt stöd, dels att upprätta en journalhandling som kan bli bevismaterial i en eventuell rättslig process.
- Om möjligt samordna med SÄS lekterapi som ofta kan förbereda barnet genom lek.

Genomförande

Orosanmälan till socialtjänsten

Om barn kommer in till akutmottagningen med osäker anamnes om övergrepp, och den ene föräldern misstänker den andre föräldern eller en närstående som förövare, ska orosanmälan göras till socialtjänsten. Barnet hamnar i kläm när vårdnadshavare/närstående anklagar varandra. Se rutinen [Anmälan om oro för barn och unga, SÄS](#).

Spårsäkring vid övergrepp inom 72 timmar

- Spårsäkring (DNA spårning) utförs av sjukvårdspersonal och kan sparas i ett torrt och låst utrymme i upp till 2 år. Barnet har därför ett tidsfönster på upp till 2 år att göra polisanmälan.
- Proverna från spårsäkringssatsen ska till polisen och därför behöver det finnas en polisanmälan för att polisen ska kunna ta emot en spårsäkringssats. Efterhör om patienten eller anhörig redan gjort polisanmälan, om så är fallet inhämta information från polisen. Annars var behjälplig med anmälan.
- För att kunna använda spårsäkringssats, d.v.s. för spårsäkring efter misstanke om sexuella övergrepp (det vill säga att syftet inte är vårdande) inom ramen för en polisiär förundersökning krävs något av följande:
 - Samtycke från vårdnadshavare (finns två vårdnadshavare krävs samtycke från båda dessa) se 6 kap. 11 § Föräldrabalken och 6 kap. 13 § Föräldrabalken.
 - Samtycke från barnet själv om man vid en helhetsbedömning utifrån barnets ålder och mognad anser att barnet kan fatta nämnda beslut. Barn som fyllt 15 år får som regel anses kunna ge sådant samtycke.
 - Samtycke från av domstol utsedd särskild företrädare eller från den av vårdnadshavarna som av domstol förordnats att ensam företräda barnet.

Om den misstänkte förövaren är en vårdnadshavare, måste en polisanmälan göras innan man gör undersökningen av barnet, så att polis tar kontakt med jouråklagare och samtycke från domstol kan upprättas.

- Informera barn och anhörig vilka undersökningar som ska göras och att undersökning och provtagning måste göras om den är begärd av polis/åklagare.

Arbetsfördelning

Sjuksköterska/undersköterska uppgifter

1. Se till att barnet slipper sitta i väntrummet, särskilt om polis medföljer.
2. Ta kontakt med ansvarig läkare för att informera om att patienten har kommit.
3. Styrk och dokumentera i journal, identitet på barnet och medföljande personer.
4. Skriv i journal vem som har vårdnaden av barnet. Om oklart kan uppgifter fås från socialtjänsten. Registrera hur vårdnadshavaren vill bli kontaktad.
OBS! Om förövaren finns inom familjen eller vid hedersrelaterad situation kontaktas ej anhöriga.
5. Ta nödvändig anamnes utifrån aktuella symtom, besöksorsak och tidpunkt för händelsen. Förhör inte barnet eller medsökande.
6. Om polisanmälan är gjord och polisen begär spårsäkring - ta fram "Spårsäkringssats efter sexuella övergrepp". Den finns att hämta i triagen på akutmottagningen i skåp märkt "Polisen provtagningsmaterial".
7. För att säkerställa spårsäkring: Ta vara på trosor/kalsonger från övergreppstillfället, dessa skickas med spårsäkringssatsen. Barnet bör INTE äta/dricka eller tvätta sig/duscha om det söker för övergrepp som skett inom 72 timmar.
8. Förbered lab-etiketter för ordinerade prover enligt rubriken Provtagning nedan. Märk upp rör och påsar med patient-ID, datum, klockslag och innehåll. Notera barnets längd och vikt. Ta fram kamera.
9. Var behjälplig vid undersökning, provtagning och fotodokumentation.
10. Spårsäkringssats förvaras i låst rum, i gynekologmottagningens kylskåp tills polisen hämtar den, alternativt på akutmottagningen om polisen kommer inom 1 timma. Dokumentera datum och tid i barnets journal när den hämtades av polisen.

Läkarens uppgift

Bakjour från barn- och ungdomsmedicin alternativt VO akutsjukvård informeras och är ansvarig om läkaren inte är specialistkompetent. Undersökningen bör ske ostört. Förklara syftet med undersökningen och hur den går till.

1. **Anamnes.** Inhämta anamnes utan att förhöra patienten eller medföljande. Klargör tydligt i journal varifrån uppgifterna inhämtats. Har det förekommit kroppsvätskor? Våld? Duschat/tvättat sig?

2. **Spårsäkring, bör ske inom 72 timmar.** Polisanmälan krävs för att spårsäkring ska kunna komma till polisen.

Vid misstanke om sexuellt övergrepp ska Polismyndigheten kontaktas på **tfn 010-565 22 00** alternativt **tfn 010-565 22 10** (jourhavande polisiär förundersökningsledare - tillgänglig dygnet runt). Det åligger sedan Polismyndigheten att upprätta en polisanmälan samt, i det fall man finner en skyndsam läkarundersökning kan vara påkallad, ta kontakt med jouråklagare.

Var behjälplig med polisanmälan när indikation för akut undersökning föreligger. Se till att skriftlig (eller faxad) begäran om rättsmedicinsk undersökning finns. Det ska finnas en tydlig frågeställning från polis och åklagare.

3. **Undersökning.** Längd/vikt. Allmäntillstånd: tecken på krisreaktion? Mun och svalg. Lokalstatus hud: Skador och ömhet? Sök med ögon och händer över hela hudkostymen från topp till tå inklusive hårbotten, bakom öron och genitalia/analt. Fråga om barnet minns hur eventuella skador har uppkommit.

Undersökningsteknik Huvudregeln är att barnet undersöks vaket utan narkos.

- Två bedömare är fördelaktigt. Assistans av sjuksköterska/barnsköterska behövs vid provtagning.
- Förklara vad som ska göras och varför.
- Undersök hela barnet.
- Låt barnet bara vara avklätt på den kroppsdel som undersöks.
- Genitala på ett litet barn, som är vaket, undersöks lättast i vårdarens knä, med undersökaren framför. Större barn undersöks i grodställning på brits.
- Vid undersökning av genitala hos flickor tar man ett tag i vardera yttre blygdläppen med tumme och pekfinger och drar mot undersökaren för att se slidkransen och slidmykning. Värdera särskilt hud-/slemhinneförändringar, skador på dessa, flytningar och blödningar. Värdera slidkransen: form, bredd, tjockväggighet, hack/ruptur/rift, och mynningens vidd.

- Vid undersökning av genitala på pojkar inspektera penis, förhud och skrotum: ärr, bristningar och blåmärken.
- Vid undersökning av analregionen notera hudbristningar, fissurer, ärr och hemorrojder. Observera att det är normalt att anus kan stå öppen vid undersökning i narkos.

Ordinera medicinska prover, se separat rubrik och tabell. Ta ställning till om hepatitvaccin ska ges - överväg konsultation med infektionsläkare. Hepatitprover tas innan eventuellt hepatitvaccin ges.

4. **Fotodokumentation.** Börja bildserien med en bild på patientens identitet, dagens datum och klockslag. Därefter tas digitalfoto med namn, personnummer och måttband på varje bild. Ta både närbild och översiktlig bild för att bättre visa läget på kroppen. Undvik att fotografera genitala då allt bildmaterial som inhämtas som bevis kan bli offentlig handling. Markera skador på [kroppsskisser](#). Fotografera med sjukhusets digitalkamera (mobiltelefon får **inte** användas), använd ett minneskort per patient som skickas med till polis/åklagare istället för utskrivna foton.

Vid planerad skadedokumentation under dagtid, boka eventuellt in sjukhusfotograf för bättre bilder.

5. **Skydds- och riskbedömning.** Gör en riskbedömning gällande barnets behov av akut skydd i samråd med socialtjänsten, i vissa fall kan en inskrivning på vårdavdelning vara nödvändig.
OBS! Om misstanke finns att förövaren finns inom familjen eller vid hedersrelaterad situation, görs en särskild bedömning kring hur kontakt med familjen ska tas.
6. **Anmälan till Socialtjänst.** Om misstanke finns att ett barn under 18 år är utsatt för sexuella övergrepp ska en [anmälan till socialtjänsten](#) göras. Dagtid kontaktas det socialkontor som barnet tillhör via telefonväxeln (**09**, alternativt **tfn 033-616 10 00**). Kvällstid kontaktas socialjouren via **tfn 112**. Socialkontoret kontaktar sedan Barnahus. Orosanmälan ska diarieföras, se rutinen [Anmälan om oro för barn och unga, SÄS](#).
7. **Anmälan till Polis.** Vid brott mot barn rekommenderas det att även en polisanmälan görs. **Om vårdnadshavare är misstänkt för brott** ska man *inte* informera om polisanmälan, då det ger möjlighet för vårdnadshavaren att påverka barnet eller på annat sätt undanröja bevisning. Detta

gäller även om spårsäkring inte är aktuell. Att Polismyndigheten kontaktas per telefon är av vikt eftersom snabba utredningsåtgärder eller tvångsmedel kan vara påkallade i ärendet.

8. **Dokumentation.** All dokumentation i dessa fall ska göras under rubriken "Undantag från direktåtkomst". Beskriv barnets reaktioner under undersökningen. Skador markeras på skisser (finns i spårsäkringssats) och beskrivs i text (journal).
9. **Psykologiskt stöd.** Om akut psykologiskt omhändertagande behövs ska kontakt tas med BUP-akuten.
Efter att samtycke ges tar vårdpersonal skyndsamt kontakt med kurator inom somatiken på ankn **1484**. Numret går till en telefonsvarare som lyssnas av två gånger dagligen (kl 09:00 och 14:00) måndag till fredag. Meddelande kan lämnas oavsett tid på dygnet och ska innehålla information om patient, vem som ringt och vem kurator kan kontakta för återkoppling. Psykosocialt stöd ska även erbjudas till patientens närstående. Kurator kontaktar därefter patient/närstående och erbjuder krisstöd.
10. **Remiss** ska skickas till kurator.
11. **Sjukskrivning/Vård av sjukt barn.** En krisreaktion av detta slag är mycket energikrävande och medför ofta en nedsatt arbetsförmåga helt eller delvis. Är barnet under 18 år skrivs sjukintyg så att vårdnadshavare kan erhålla VAB. Är patient över 18 år kan patient själv sjukskriva sig en vecka. Om patient har kontakt med kurator kan kurator undersöka behov av sjukskrivning mer än 7 dagar. Vid behov av förlängd sjukskrivning, ansvarar kurator för att förmedla detta till den läkare som utfärdare sjukintyget. Vid behov av längre sjukskrivning kan det bli aktuellt med överremittering till vårdcentral.
12. **Rättsintyg.** Polisen kan begära ett rättsintyg från undersökande läkare. Rättsläkare vill dock helst skriva rättsintyg själva på befintliga journalanteckningar. Om undersökande läkare ändå ombeds att skriva ett rättsintyg, ska [bifogad rättintygsmall följas](#). Om du är osäker på om tider och skador hänger ihop, kontakta rättsläkare.
13. **Lämna ut informationsbroschyr.** "[Vilka prover har tagits idag och vad händer sedan? – vårdnadshavare till barn under 12 år](#)" och eventuellt "[Vad har hänt i dag och vad händer sedan? – barn under 12 år](#)" till barnet.
14. **ICD-kod och KVÅ-kod.** Se regional medicinsk riktlinje [Handläggning vid akut omhändertagande vid våldtäkt och](#)

[sexuella övergrepp](#) (sidan 2). För bästa omhändertagande bör samverkan vid behov ske med polis, åklagare, rättsmedicin, infektionsspecialist, socialtjänst, Barnahus, elevhälsa samt BUP.

Provtagning

Vid topsning av synliga besudlingar/smutsfläckar och känsliga slemhinnor (exempelvis vagina/anus), fukta tops och provtagningspinnar med NaCl, det minskar smärta betydligt. Topsning sker enligt nedan samt på övriga kroppsdelar utifrån anamnes.

OBS! Illustrativa provtagningsanvisningar finns i spårsäkringssatsen.

Prov från	Skickas till
Svalg: PCR för gonokocker/klamydia	Bakt lab
Munhåla: 1-2 torra tops (DNA)	Polisen
Läppar/runt munnen: 1-2 fuktade tops (DNA)	Polisen
Händer: Nageltvätt (under naglar) med fuktiga spetsiga tops (DNA)	Polisen
Hud/besudlingar (ex kroppsvätska på hud): Tops fuktade med NaCl (1 tops till max 5x5 cm hudyta)	Polisen
Rektum: 1 fuktad tops till ändtarmsmyning	Polisen
Rektum: 1 provtagningspinne PCR klamydia/gonokocker	Bakt lab
Rektum: Vid symtom/tecken på infektion även allmänodling med fuktad provtagningspinne	Bakt lab
Vagina: PCR gonokocker/Klamydia	Bakt lab
Vagina: 1 fuktad tops till yttre blygdläppar	Polisen
Vagina: Vid symtom/tecken på infektion även allmänodling med fuktad provtagningspinne	Bakt lab
Vagina: (gäller enbart flickor från 13 år): topsa från introitus, cervix, bakre fornix	Polisen
Penis: 1 fuktad tops till ollonet, 1 fuktad tops till under förhuden, 1 fuktad tops till penisskäft	Polisen
Urin: PCR klamydia/gonokocker	Bakt lab
Urin: eventuell urinanalys droger	Polisen
Urin: Graviditetstest, hCG-U (om flickan börjat menstruera)	Polisen
Blod: HIV, hepatit B och C, syfilis	Virologen
Blod: eventuell EDTA för DNA analys	Polisen
Blod: eventuell drogtest, S-etanol	Polisen

Spårsäkringssats förvaras i låst rum, i kylskåp på SÄS gynekologmottagning till dess polisen hämtar den, alternativt på akutmottagningen om polisen kommer inom 1 timma. Dokumentera datum och tid i barnets journal när spårsäkringssatsen hämtades av polisen.

Medicinsk behandling

Överväg hepatitprofylax. Remiss till infektionsmottagningen.

Akut p-piller (efter samråd med gynekolog) om flicka efter menarche.

Fundera på om det finns en indikation för antibiotikabehandling.

Medicinsk uppföljning

Återbesök 1 planeras 2-4 veckor efter övergreppet med provtagning för

- PCR Klamydiatest/Gonokocker i urin
- Graviditetstest (om flickan börjat menstruera)
- Avstämning av barnets allmäntillstånd och mående

Återbesök 2 planeras 6-12 veckor efter övergreppet med provtagning för:

- HIV-test, Hepatit B och C, Syfilis

Samtliga provsvar sker brevlades från ordinerande läkare alternativt från respektive barnläkare vid återbesök på barndagvården.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

- Mila Huamantumba Vikman, ST-läkare, barn och ungdomsmedicin, SÄS
- Nina Glebe, kurator, kuratorsmottagningen, SÄS (avsnitt om psykosocialt stöd)
- Lokalt barnskyddsteam SÄS

Remissinstanser

Medicinskt beredningsutskott, SÄS

Katarina Zamac, verksamhetschef, VO akutsjukvård

Karolina Andersson, verksamhetschef, VO kvinna/barn

Christina Joud, överläkare, VO kvinna barn/kvinna

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Våldsutsatt, sexuellt, misshandel, övergrepp, sexuellt övergrepp, våldtäkt, std, STD, veneriska sjukdomar, trauma, SÖV, söv, underlivsundersökning, kroppsundersökning, rape-kit, provtagning, topsning, DNA, dna, spårsäkring

Referensförteckning

1. Barnläkarföreningens nationella PM för sexuellt övergrepp
<https://bsfi.barnlakarforeningen.se/wp-content/uploads/sites/13/2022/01/Checklista-for-medicinsk-utredning-sparsakring-och-samverkan-vid-sexuella-overgrepp-mot-barn.-2022-01-18.pdf>
2. Akut handläggning vid sexuella övergrepp av flickor 0-12 år och pojkar 0-17 år. Bilaga till regional medicinsk riktlinje Handläggning vid akuta sexuella övergrepp Barn och vuxen. Västra Götalandsregionen
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument> (ändra filtreringen)
3. Sexuellt övergrepp på barn - handläggning av Johanna Räntfors, barnkirurg och överläkare på Drottning Silvias Barn och ungdomssjukhus samt Västra Götalands regionala barnskyddsteam
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument> (ändra filtreringen)
4. Rutin – Läkarundersökning barn från Andreas Ekengren, åklagare. Åklagarmyndigheten Södra Älvsborg, gällande lagar

och regler kring barnläkarundersökning, [se separat bilaga](#) (intern länk)

5. Prop. 2013/14:106, med förslag att införa en ny lag, patientlagen
www.regeringen.se/contentassets/415e75df08334c149b4bc1689c2f4ff2/patientlag-prop.-201314106

Länkförteckning

- Orosanmälan. Blankett att använda till Socialtjänsten. Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV)
www.vgregion.se/f/regionhalsan/valdinararelationer/material
- Sexuella övergrepp - Kvinnor från 18 år, SÄS. Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>
- Sexuella övergrepp - män från 18 år, SÄS. Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>
- Anmälan om oro för barn och unga, SÄS. Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>
- Kroppsmallar för skadedokumentation. Rättsmedicinalverket.
www.rmv.se/verksamheter/rattsmedicin/rattsintyg/kroppsskisser-och-kroppsmallar
- Mall för rättsintyg. Bilaga till regional medicinsk riktlinje Handläggning vid akuta sexuella övergrepp, Barn och vuxen (länk till mallen finns i riktlinjen). VKV, Västra Götalandsregionen
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument> (ändra filtreringen)
- Vilka prover har tagits idag och vad händer sedan? – vårdnadshavare till barn under 12 år”. Informationsbroschyr till vårdnadshavare
<https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/sofia/rhs3565-1095135431-3008/native/2024%20Information%20Vad%20h%c3%a4nder%20sedan%20ov%c3%a5rdnadshavare%20till%20barn%200-12%20%c3%a5r%20L%c3%a4nk%205c%20VKV.pdf>

- Vad har hänt i dag och vad händer sedan? – barn under 12 år.
Informationsbroschyr till barn/ungdomar
<https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/sofia/rhs3565-1095135431-3006/native/2024%20Information%20Vad%20h%c3%a4nder%20sen%20barn%20under%2012%20%c3%a5r%20L%c3%a4nk%205d%20VKV.pdf>
- Våld i nära relation, rutin för upptäckt och handläggning, SÄS.
Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Mila Huamantumba Vikman, (milhu1),
Underläkare, ST

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-328

Version: 4.0

Giltig från: 2025-03-06

Giltig till: 2027-03-04